

MINIMALNO INVAZIVNE NEHIRURŠKE PROCEDURE U STOMATOLOŠKOJ PRAKSI

Dr stom. Tamara Mitranić

Prepoznajući nove tendencije u estetskoj medicini lica, koje se posljednje dvije decenije kreću u pravcu minimalno invazivnih (nehirurških) intervencija, veliki broj doktora stomatologije, skladno svom znanju i manualnoj vještini stečenoj kroz studije i višegodišnju praksu, nalazi svoje mjesto u obavljanju istih. Estetske minimalno invazivne (nehirurške) intervencije podrazumijevaju:

- Aplikovanje popunjivača na bazi hijaluronske kiseline (dermalnih filera) u svrhu augmentacije;
- Aplikaciju botulinuskog toksina tipa A u svrhu privremenog smanjenja mišićne aktivnosti;
- Aplikovanje autologne plazme bogate trombocitima (PRP) i trombocitima obogaćenog fibrin (PRF);
- Aplikovanje resorptivnih PDO niti u svrhu "liftinga" i sopstvene proizvodnje kolagena.

Pored estetske namjene procedure se uspješno i duži niz godina koriste i u liječenju oboljenja bruksima, smanjenjem mišićne aktivnosti (botulin toksin tip A), pri zarastanju rana, recesiji gingive, koštanim defektima nakon ekstrakcija zuba, u implantologiji (PRP - plazma bogata trombocitima, PRF - trombocitima obogaćen fibrin), korekcijama asimetrija usana i rješavanju velike vidljivosti desni pri osmijehu „gummy smile“ (popunjivači na bazi hijaluronske kiseline i botulinum toksin tip A). Pored navedenih u estetske („antiage“) procedure spadaju:

- Mezoterapija
- Hemijski piling
- Kolagen indukciona terapija
- Karboksiterapija
- Elektromagnetna zračenja

Sve navedene intervencije se uglavnom izvode injektabilnim tehnikama, nemaju postoperativni oporavak, niskoalergne su i sa jako niskim procentom komplikacija. Estetske minimalno invazivne intervencije ne zahtijevaju obavljanje u uslovima sekundarne zdravst-

vene zaštite (u uslovima hirurških sala) ali zahtijevaju obavljanje u medicinskim ustanovama i od strane obučenog medicinskog kadra VII stepena stručne spreme, doktora medicine i doktora stomatologije.

Kako su u pitanju relativno nove medicinske tehnike koje ne poznaje studijski program osnovnih studija medicinskog i stomatološkog fakulteta, kao ni bilo kojih specijalističkih studija, jedan broj doktora stomatologije prolazi u inostranstvu kroz kontinuiranu edukaciju za minimalno invazivne estetske protokole, koja podrazumijeva učešće na velikom broju akreditovanih teoretskih stručnih skupova i razmjene iskustva, praktičnih obuka u radu s pacijentima i mentorskim nadzorom u cilju nadogradnje znanja, potpomognuti bogatim iskustvom u praksi u konačnoj svrsi implementacije navedenog, u što uspješniji i za naše pacijente sigurniji medicinski tretman.

Zakonska regulativa

Prepoznajući važnost ovog pitanja, a kako u okviru Stomatološke komore Crne Gore postoje doktori sa velikim iskustvom u minimalno invazivnim estetskim intervencijama, sa međunarodnim sertifikatima, i članovi društva estetičara jugoistočne Evrope (SEEFAS), Stomatološka komora Crne Gore, na čelu sa **dr Borislavom Čalovićem** i u okviru radne grupe sa **dr Stankom Kovijanić** i **dr Tamarom Mitranić**, potpomognuti iskustvom kolega iz regiona, pokreću inicijativu prema Ministarstvu zdravlja Crne Gore za uvrštenje navedenih minimalno invazivnih procedura u zakonsku regulativu.

Kako je prvenstveni cilj zaštita interesa pacijenata, a za ostvarivanje istog je potrebno spriječiti pružanje usluga estetske medicine od strane nemedicinskog kadra u nemedicinskim uslovima i sredstvima koja ne ispunjavaju medicinske standarde, zahtjevom za uvrštenje navedenih minimalno invazivnih estetskih procedura u djelatnost „stomatološka praksa“, u izmjenama i dopunama zakona otvara se put transparentnosti obavljanja ove vrste djelatnosti po uzoru na

*Dr Tamara Mitranić, rad
sa pacijentima*

*Dr Stanka Kovijanić, hends on modul sa dr Željkom
Rotimom (Ljubljana 2018)*

susjednu Hrvatsku, članicu Evropske unije, koja u zakonskoj regulativi navedenu odredbu već posjeduje, i po uzoru na Srbiju koja se odnedavno bavi zakonskim uređenjem ovog pitanja.

Prilog I: Zakonske odredbe u Republici Hrvatskoj

“Na temelju članka 50. stavka 4. i članka 148. stavka 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti ("Narodne novine" broj 150/08, 71/10, 139/10, 22/11, 84/11, 12/12, 35/12, 70/12, 82/13, 22/14, 154/14) te na temelju članka 11. stavka 4. I članka 12. stavka 4. Zakona o ljekarništvu ("Narodne novine" broj 121/03, 35/08 i 117/08) uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnih komora, te na predlog Hrvatske liječničke komore, ministar zdravlja donosi:

PRAVILNIK

o izmjenama i dopunama pravilnika o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika, tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti.

Članak 3.

Ordinacije dentalne medicine u kojoj se obavljaju minimalno invazivni i nekirurški zahvati primjene hijaluronskih punila i botulinum toksina tipa A mora imati doktora dentalne medicine koji mora imati odgovarajući dokaz o završenoj edukaciji izdan od nadležnog stručnog društva Hrvatskog liječničkog zbora”.

Hrvatsko izdanje “Dental Tribune” stručnog časopisa, često se bavi temama iz oblasti nehirurške estetke medicine u okviru kojih najavljuje ili prati stručne simpozijume i dešavanja u ovoj medicinskoj grani. Praćenje 3. međunarodnog stručno - znanstvenog simpozijuma Estetska medicina, nehirurško podmađivanje u teoriji i praksi, iz juna 2016. godine, možete naći na sledećem linku: [https://www.dental-tribune.com/epaper/dt-croatia/dt-croatia-no-2-2016-0216-\[33-33\].pdf](https://www.dental-tribune.com/epaper/dt-croatia/dt-croatia-no-2-2016-0216-[33-33].pdf)

Prilog II: Zakonska regulative u Republici Srbiji

Izvor: zvanični sajt Ministarstva zdravlja Srbije. Link: www.zdravlje.gov.rs/showpage.php?id=144

“Na osnovu člana 23. Stav 2. Zakona o državnoj upravi (“Službeni glasnik RS”, broj .79/05, 101/07, 95/10 i 99/14), ministar zdravlja donosi **STRUČNO METODOLOŠKO UPUTSTVO ZA OBAVLJANJE METODA “ANTIAGE MEDICINE”**.”

